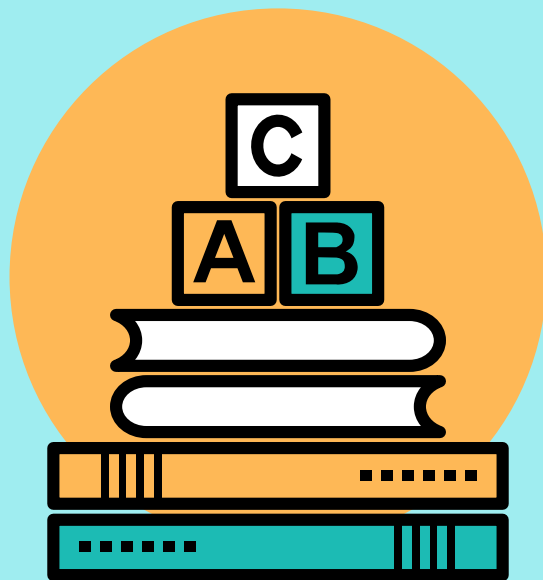

A felzárkóztató képzések szükségessége az alacsony iskolázottságúak körében

XIV. MellearN Konferencia: A felsőoktatási lifelong learning
társadalmi és gazdasági haszna: kutatás – fejlesztés – innováció
Debrecen, 2018. április 20.

MellearN

Tartalom

1

Az iskolázottság kérdésköre

jellemzők, célok, kihívások

2

A felzárkóztató képzések

célja, jellege, célcsoportjai

3

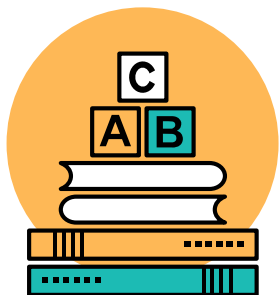
Digitális szakadék csökkentése

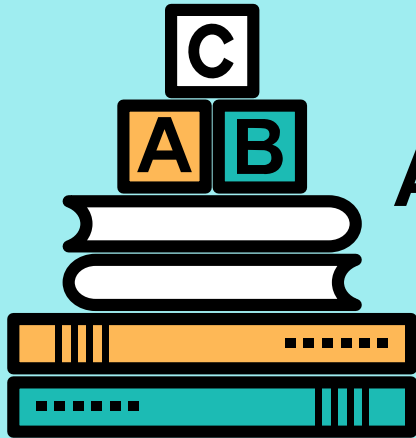
cél, eszközök, megvalósíthatóság

4

Kutatás – tapasztalatok

képzés világa vs. valóság

Az iskolázottság

Iskolázottság kérdésköre

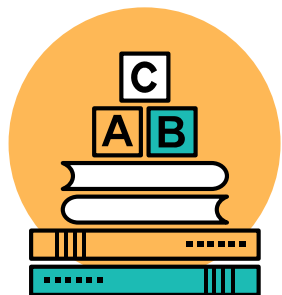
Minősége, színvonala meghatározza a népesség mindenkori kulturális helyzetét, jellemvonásait.

Polónyi (2002) szerint

- írni és olvasni tudás
- legmagasabb iskolai végzettség
- oktatásban való részvétel.

Népszámlálás eredményeinek fontossága (2011)

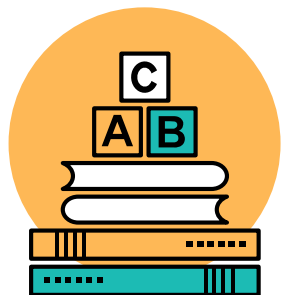
UNESCO → ISCED alkalmazása

Iskolázottság kérdésköre

Hazai helyzet

- rendszerváltás utáni időszak jelentősége (közép- és felsőfokú oktatás kiterjedése)
- **KSH – mikrocenzus** (2016. október 1.)
 - népesség 17%-a alapfokú végzettséggel nem rendelkezik
 - népesség 20%-a általános iskolai végzettség
 - népesség 18%-a szakmunkás, szakiskolai végzettség
 - népesség 28%-a érettségivel rendelkezik
 - népesség 18%-a diplomával rendelkezik

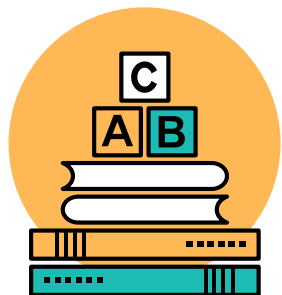
Iskolázottság kérdésköre

A 2011. évi népszámlálást követően

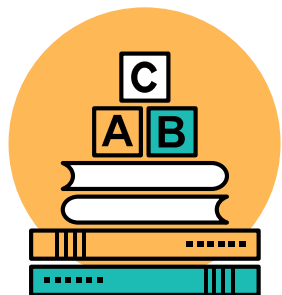
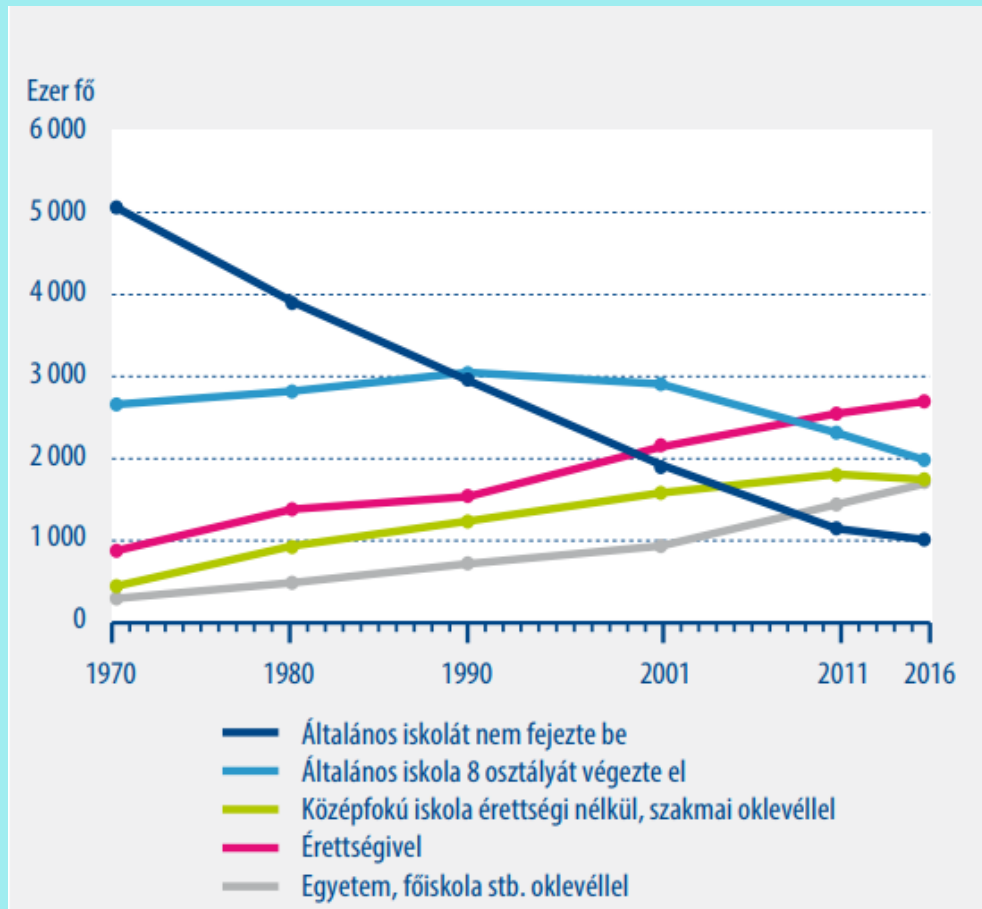
- csökkent az alapfokú vagy annál alacsonyabb végzettségűek száma
- nőtt a közép- és felsőfokú végzettségűek száma

2016-ban

- **2 millió 217 ezer fő** rendelkezett alapfokú vagy annál alacsonyabb iskolai végzettséggel, vagyis a 15 éves és annál idősebbek **27%-a** legfeljebb az általános iskola 8 osztályát végezte el.

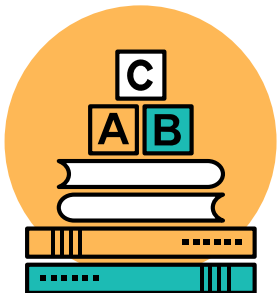
Legmagasabb befejezett iskolai végzettség

Iskolázottság kérdésköre

Nők és férfiak

- nők iskolai végzettsége az elmúlt évtizedekben a férfiakét meghaladó mértékben emelkedett
- az alacsony iskolázottságúak körében továbbra is a nők vannak többségben
- 2016-ban a férfiak 30%-a, a nők 36%-a rendelkezett legfeljebb alapfokú végzettséggel

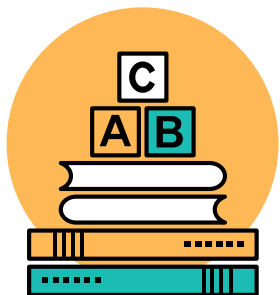

Az alacsony iskolázottságúak jellemzői

Hátrányos helyzet – alacsony iskolai végzettség

Cserné (2006)

- *abszolút alacsony végzettségűeknek* tekintjük azokat a személyeket, akik nyolc általánost sem végeztek, vagy semmiféle szakképzettségük nincs
- *relatív alacsony iskolai végzettségűek* csoportjába a társadalom végzettség szerinti eloszlásának alsó hányadába tartozó személyeket soroljuk
- *végzettségi szint nemzetközi viszonylatban* való mérését, ami itthon még elegendőnek bizonyul, az a nemzetközi viszonylatban már kevés

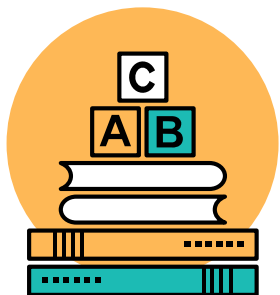

Az alacsony iskolázottságúak jellemzői

Összegezve:

Alacsony iskolai végzettségűnek tekinthetjük

- egyrészt azokat, akik még az általános iskolát sem fejezték be,
- másrészt azokat, akik rendelkeznek ugyan általános iskolai végzettséggel, de versenyképes, a munkaerőpiacon könnyen konvertálható szakképzettséggel nem.

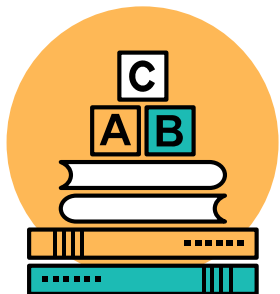

Az alacsony iskolázottságúak jellemzői

TÁRKI felmérés (2014) – hátrányos helyzetű települések

- jelenlegi iskolai végzettségével való elégedettség
- a tovább nem tanulás leggyakoribb okai az elégedetlenek körében

A megkérdezettek közel 75%-a elégedett, 25%-uk nem. Az alacsony iskolai végzettségűek jobban elégedetlenek, ehhez társul az alacsony munkaerőpiaci státusz. Ők valamivel jobban érzik a készetetést a további tanulásra.

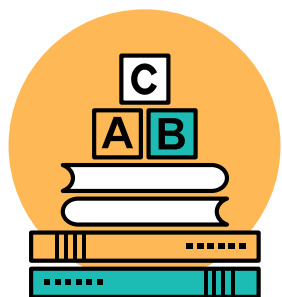

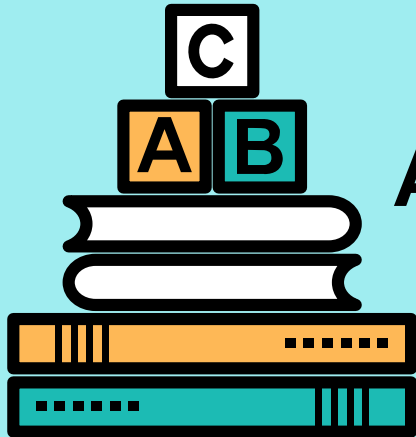
Az alacsony iskolázottságúak jellemzői

TÁRKI felmérés (2014) – hátrányos helyzetű települések

Iskolai végzettségükkel elégedetlenek (okok)

- *anyagi okok*
- *szubjektív okok*
- *családi okok*
- *rossz iskolai élmény*
- *szülők támogatásának hiánya*
- *nem volt szükség a továbbtanulásra.*

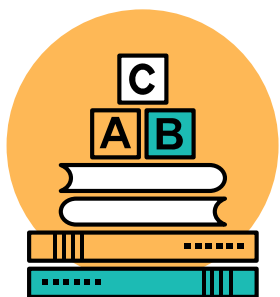
A felzárkóztató képzések

A felzárkóztató képzések

Célja:

- az adott társadalmi normáknak megfelelő iskolai végzettség elérése
- munkaerőpiacról való tartós kiszorulásnak és a periferikus társadalmi helyzet kialakulásának megakadályozása

1990-től sokféle, a felzárkóztatás fogalmkörébe tartozó tevékenység folyt hazánkban, de minden esetben a legfőbb cél *az oktatási egyenlőtlenségek csökkentése.*

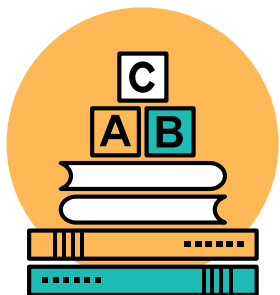
A felzárkóztató képzések

Alapkompetenciák fejlesztése:

- *társas kapcsolatokra vonatkozó ismeretek*
- *olvasás-és íráskészség*
- *egyszerű számolási feladatok elvégzése*
- *életviteli kompetenciák*
- *nehéz élethelyzetek kezelése – segíteni önmagán, családján, szűkebb és tágabb környezetén*

Csoportosításuk:

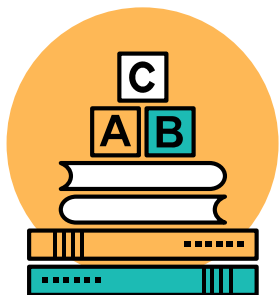
- *munkaerőpiaci, iskolai és IKT kompetencia fejlesztési programok*

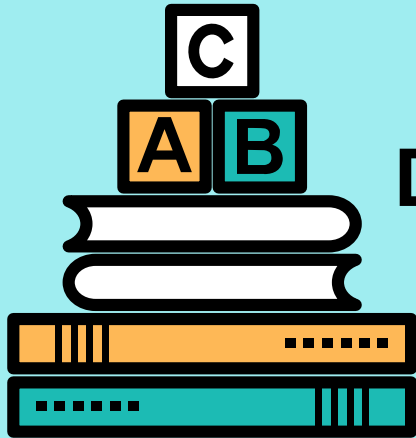

A felzárkóztató képzések

Kiemelt cél: a célcsoport és a program megtalálja a közös nevezőt

1. motiváció felkeltése, igény megteremtése
2. információszerzés a program és a célcsoport oldaláról
3. döntés a programba való jelentkezésről
4. aktív részvétel a jelentkezés folyamatában
5. programba való felvétel megvalósulása

Digitális szakadék csökkentése

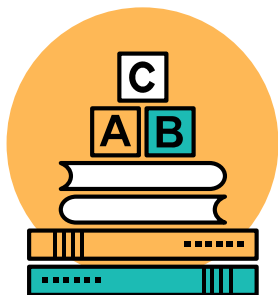
Digitális Szakadék csökkentése projekt

Magyarország kormánya és az EU közös projektje

- 2015. július 1-jétől indult
- 22,9 milliárd Ft keretösszeg
- legalább 260.000 fő digitális készségeinek fejlesztése

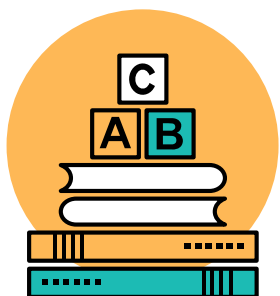
célcsoport munkaerőpiaci
versenyképességének növelése (?!)

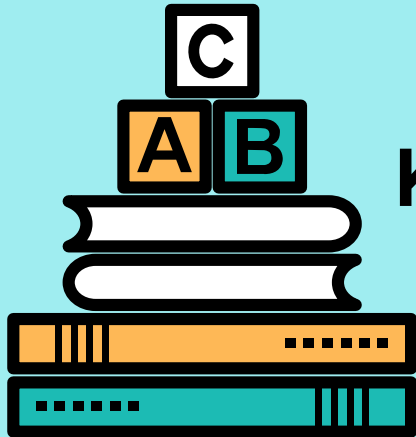

Digitális Szakadék csökkentése projekt

Magyarország kormánya és az EU közös projektje

- IKER 1. és IKER 2. programok
 - 35.000 Ft/fő/program támogatott képzés önrész nélkül
 - komoly bekerülési, jelentkezési feltételek
 - közreműködő szervezetek (NSZFH, NGM, KIFÜ)
 - projekt vége 2020. október 31.
-
- végső cél: 260.000 fő digitális kompetenciájának fejlesztése úgy, hogy a résztvevők kb. 1/3-a nem tud írni és olvasni, és 2020-ra rendelkezzenek ők is regisztrációval az ügyfélkapu rendszeréhez

Kutatás – tapasztalatok

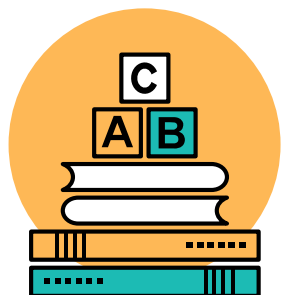
Kutatás – interjú tapasztalatok

Baranya megye 4 képző intézményének munkatársaival
(vezetők, koordinátorok)

Egy kiemelt képző intézmény

- 114 képzés valósult meg eddig – 30 teljes létszámmal
- 2016 októberében volt az első képzés

1. *célcsoport*
2. *képzés*
3. *tanárok szerepe*
4. *ügymenet, adminisztráció*
5. *elégedettség mérése*

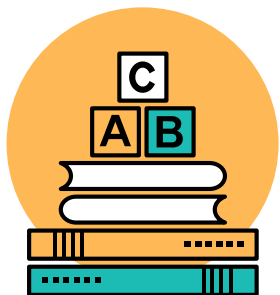
Kutatás – interjú tapasztalatok, célcsoport

Céges résztvevők

- könnyebb képzést szervezni
- könnyebb elérni, megszólítani őket
- nincs „best practice” a toborzásra
- kevesebb képzésben vesz részt

Nem céges résztvevők

- nehezebb képzést szervezni
- nehezebb elérni, megszólítani őket
- nincs „best practice” a toborzásra
- több képzésben vesz részt

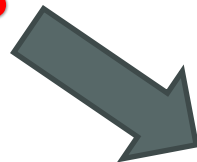

Hol van nagyobb szükség a képzésre?

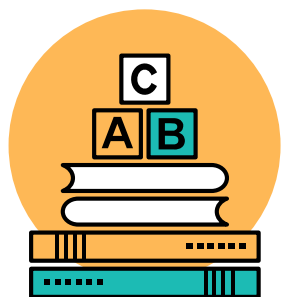
Kutatás – interjú tapasztalatok, képzés

- 10 modulból álló, 35 órás képzés, 4 óra hiányzás max.
- minden modul végén ellenőrző feladat, a 35. órában a vizsga, amit önállóan kell megoldani
- 28 pontból min. 22 pontot kell elérni
- a képzés elején szóbeli elbeszélgetés (mit szeretne, elvárások), a végén értékelő lap – törvényi előírás

NINCS SZINTFELMÉRÉS

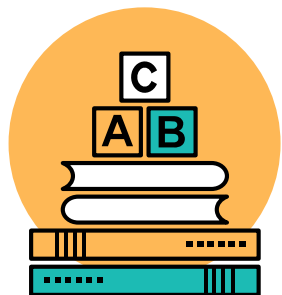

NINCS DIFFERENCIÁLT CSOPORT

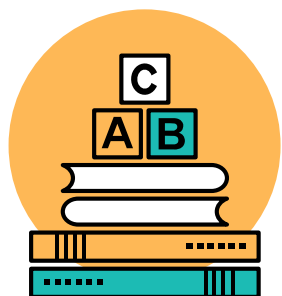
Kutatás – interjú tapasztalatok, tanárok

- a tanár diplomás (informatika) végzettségű kell legyen
 - a képző intézmény keresi meg a tanárt
 - a legideálisabb: **középiskolai informatika tanár**
 - DE:
 - *leterheltek, motiválatlanok a „plusz” pénzért*
-
- sok tanár alkalmas a végzettségét tekintve
 - DE:
 - *nincs türelem, empátia, ami a célcsoporthoz szükséges*
 - *feszültek, nem tudnak bizonyos helyzeteket kezelni*

Kutatás – interjú tapasztalatok, ügymenet

- papír alapon történik minden adminisztráció
 - jogszabályi előírásoknak való állandó megfelelés
 - ellenőrzésekre való felkészülés
 - állandó és precíz dokumentáció
-
- hiányzik a digitális „menetrend”
 - nincs központi adatbázis a tanárokról
 - javításra, módosításra minimális lehetőség
 - a dokumentumok megőrzési határideje: **2025.10.31.**

Kutatás – interjú tapasztalatok, mérés

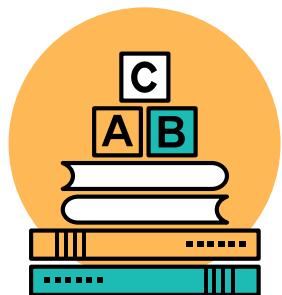
- a felnőttképzési törvény írja csak elő az elégedettségmérést minden résztvevő számára

NEM CÉL EZ A MÉRÉS

- 9 kérdés, 10-es skála
- általában 8-as értéknél nincsen rosszabb

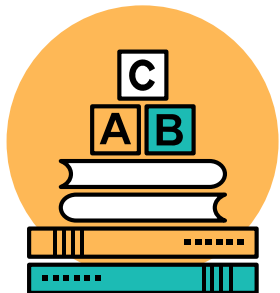
MI ALAPJÁN?

MENNYIRE AD VALÓS KÉPET A KÉPZÉSRŐL?

Kutatás – interjú tapasztalatok, mérés

- a résztvevőknek nincs reális viszonyítási alapjuk a képzés végén az induláshoz képest
- csak szóbeli igényfelmérés van, írásban jobb lenne
- hiányzik az objektív elégedettségmérés
- nincs állapotfelmérés az elején és a végén
- kompetenciatesztek vannak, ha pl. nincs meg a képzéshez a bemeneti követelmény
- utókövetés a mentorok feladata, de a képző intézmény számára nem ismert...

Összegzés

Szükség van
hosszútávon
a
felzárkóztató
képzésekre

Nem
megoldott a
képzések
utókövetése

Futószalag
jellegű
képzés,
nincs
interakció

I.

II.

III.

IV.

V.

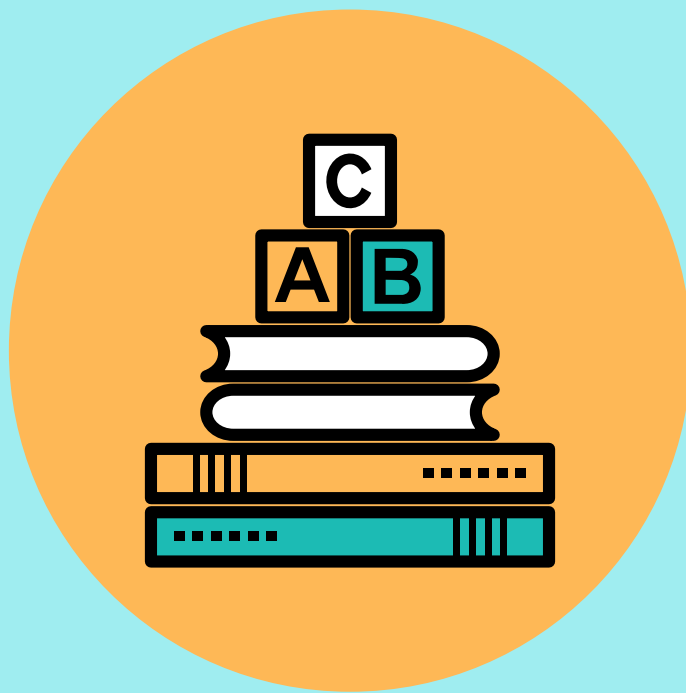

Hiányzik a
személyi
feltétel
fenntartható
jellemzője

A képzés
végén nincs
megfelelő
mérés

Köszönöm a figyelmet!

Pál Balázs Gyula, PTE
pal.balazs@kpvk.pte.hu